

Kinderarmoede bestrijden: van gelijke uitkomsten naar gelijke kansen?

Michel Vandenbroeck

Vakgroep Sociale Agogiek, UGent

“Children at risk of poverty and social exclusion”

Eurostat

EU27 = 27%

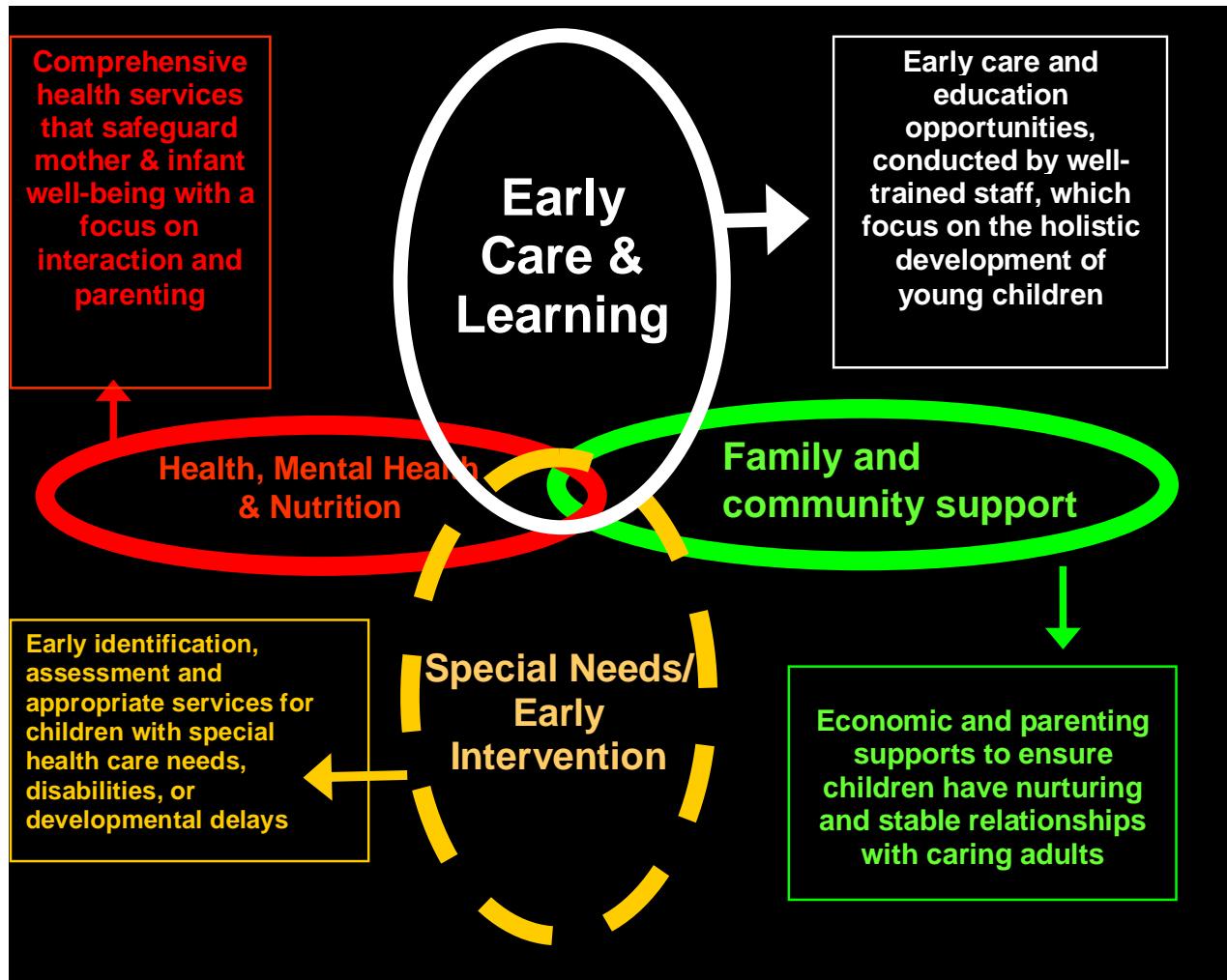
Varieert van 51% (Bulgarije) tot 16% (Zweden, DK)

België = 23,3%

EU27: 1 op 4 kinderen wordt in armoede geboren

Jonge kinderen ondervinden de grootste negatieve effecten van
armoede op
Gezondheid
Ontwikkeling
Onderwijs

De rol van ECEC

De rol van ECEC

Er is voldoende robust onderzoek dat aantoont dat ECEC de negatieve effecten van armoede van kinderen gedeeltelijk kan bufferen

als ECEC van hoge kwaliteit is

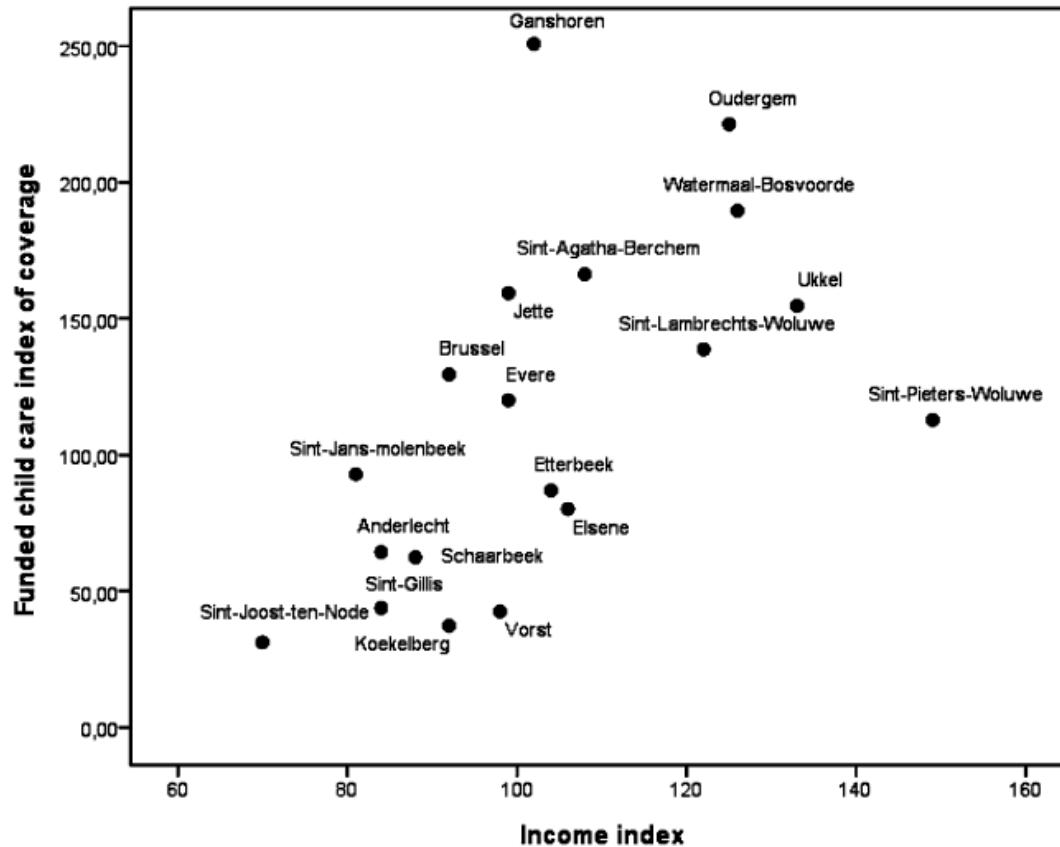
Vb. EPPE

Er is reden voor optimisme

Maar niet voor euforie

De rol van ECEC

Maar er blijft ongelijke toegang (en die lijkt toe te nemen)

De rol van ECEC

Maar er blijft ongelijke toegang (en die lijkt toe te nemen)

Beleidsfactoren

Factoren eigen aan voorzieningen (prioriteiten)

Factoren eigen aan gezinnen (zoekproces)

Ongelijke toegang in de kinderopvang leidt tot ongelijke kansen bij de start van de kleuterschool (Amerijckx, in press)

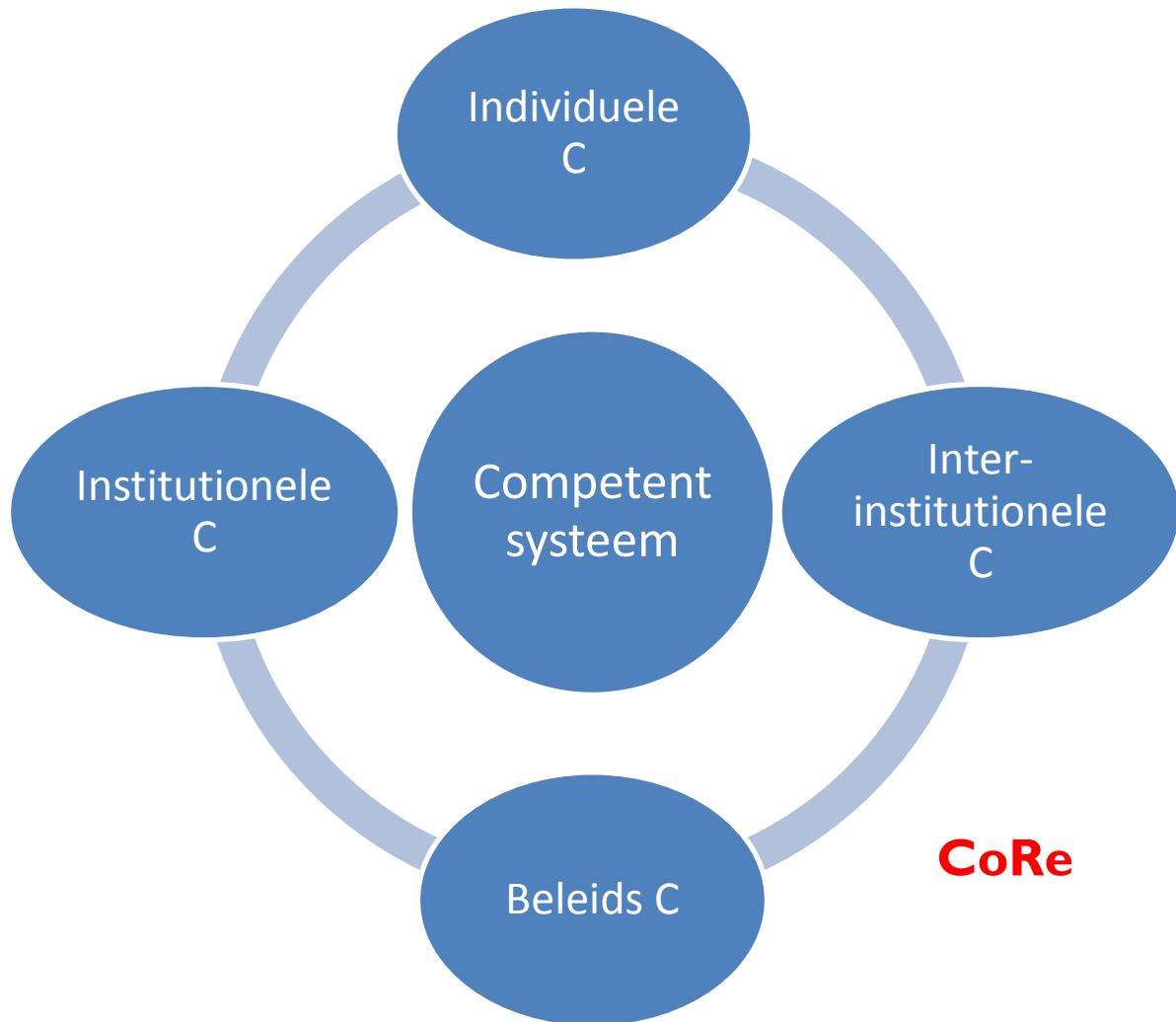
De rol van ECEC

Vlaanderen kent universele kleuterschool
met hoog opgeleid personeel
weze het niet steeds voorbereid op de superdiverseit

Maar dit staat in schril contrast
met de competentievereisten in de kinderopvang

Kwantiteit + kwaliteit

Competente systemen

De rol van ECEC
Er is reden voor optimisme
Maar niet voor euforie

[Early childhood programmes] increase education attainment and productivity, resulting in higher earnings and social mobility. No matter what internationally agreed goal you take, it is the poorest and marginalized groups that are deprived of education, health care and other basic human entitlements required to live in dignity. Early childhood care and education is a starting point for levelling the playing field.

It is the greatest of equalizers
(Irina Bokova, UNESCO, 2010: 3-4)

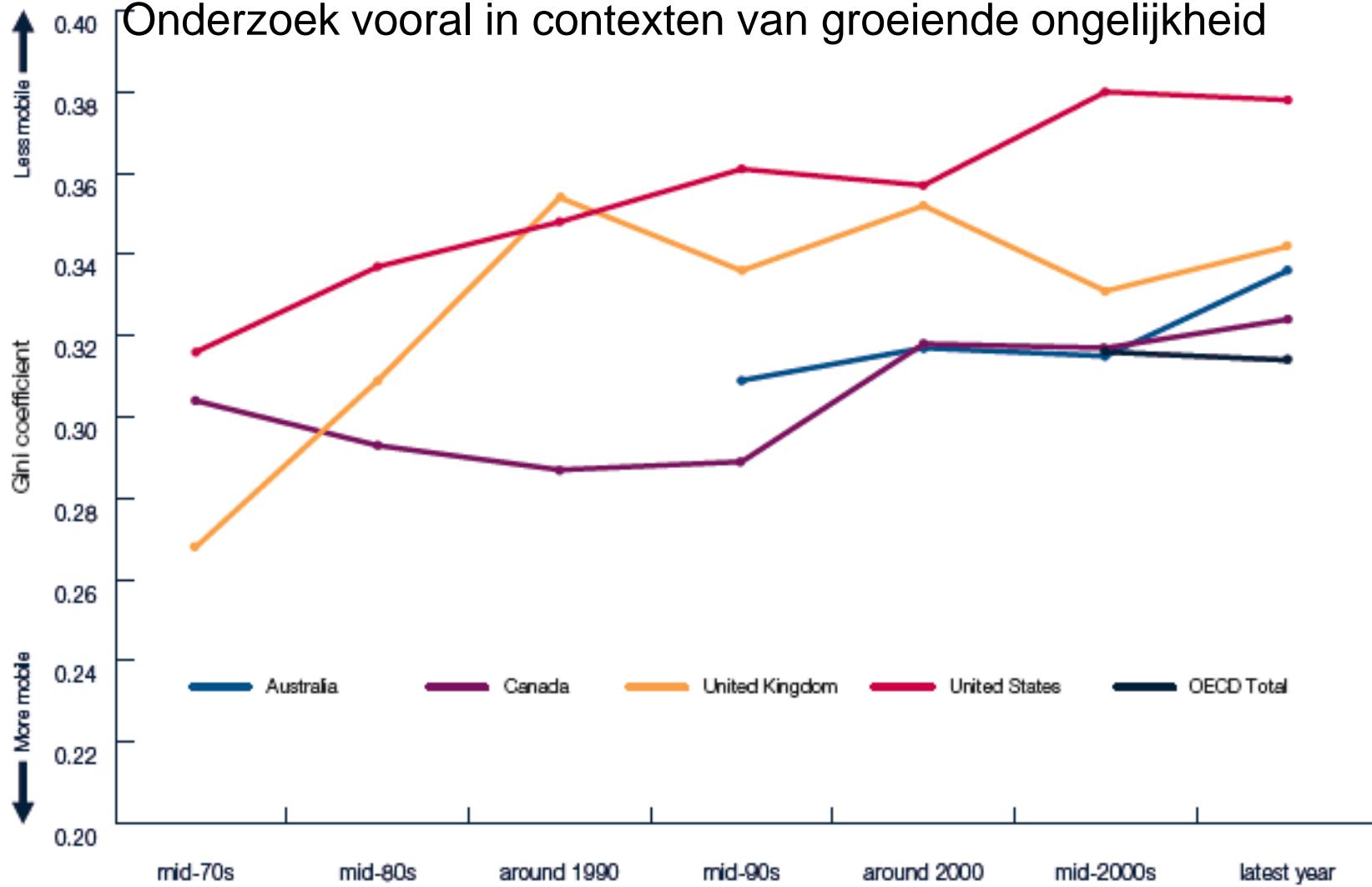
De rol van ECEC
Er is reden voor optimisme
Maar niet voor euforie

The inequality caused by unequal opportunities is viewed by most people as fundamentally unfair. Thus, shifting the debate from inequality of income or earnings to inequality of opportunity, and to the policies needed to tackle that inequality, **might facilitate a political and policy consensus**. When the focus of the debate is on inequality of income or any other outcome, the views about how much to redistribute—if any at all and through which mechanisms would vary from left to right across the political spectrum. However, when the focus shifts to the equalization of opportunity, political consensus about the need to reduce inequity is easier to achieve, and the direction this principle gives to policy is clearer.

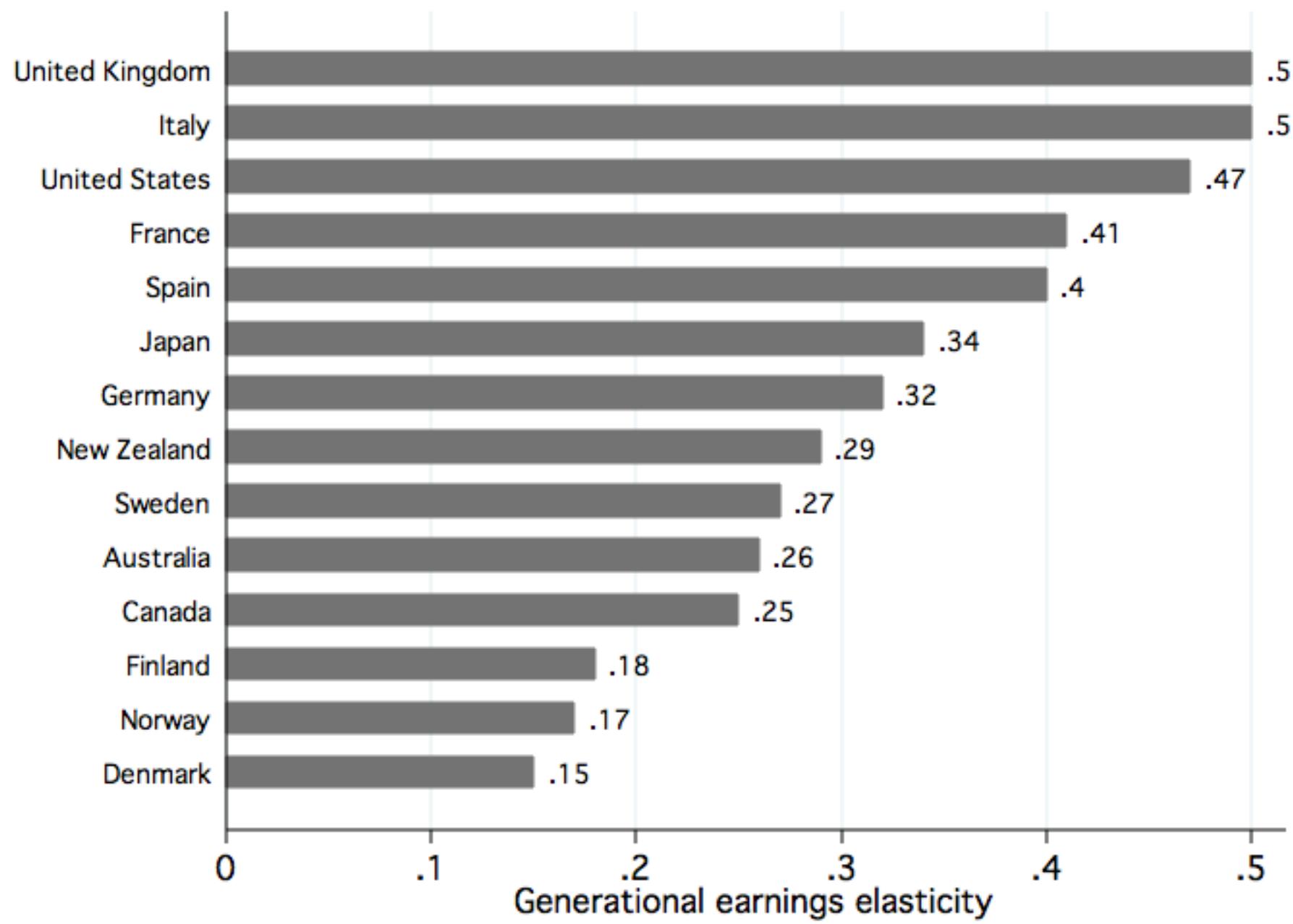
(Paes de Barros *et al.* World Bank, 2009, p. 27)

De rol van ECEC

Onderzoek vooral in contexten van groeiende ongelijkheid

Source: OECD, 2008

De Sutton Report

"The evidence shows that the role of education as a socioeconomic leveller is clearly failing for the vast majority of children from less privileged backgrounds. Far from raising opportunities for all irrespective of background, our current education system seems to perpetuate inequalities." (Corak, 2012)

Wanneer de kloof te groot wordt, dan worden ECEC en onderwijs
een draaideur,
eerder dan een lift of een roltrap

Pasi Sahlberg: “*High-equity education in Finland is not a result of educational factors alone. Basic structures of the Finnish welfare state play a crucial role in providing children and their families with equitable opportunities. Early childhood care, voluntary free preschool (attended by 98%), comprehensive health services, and preventive measures to identify possible learning and development difficulties before children start schooling are accessible to all...*

Education system performance has to be seen in the context of other systems in society, for example, health, environment, rule of law, governance, economy, and technology. Attempts to explain the success of the education system in Finland should be put in the wider context and seen as part of the overall function of a democratic civil society

Besluit

Gelijke kansen betekent dat ongelijkheid van uitkomsten niet aanvaardbaar is als ze het gevolg is van ongelijkheid bij de start

Gelijke kansen van kinderen zijn verbonden met gelijke uitkomsten van ouders

ECEC **kan** een verschil maken

Als en slechts als

We bijkomend investeren in kwantiteit + kwaliteit
In een herverdelende context van de sociale welvaartsstaat

Maar ECEC is geen armoedebestrijding an sich

(met dank aan John Bennett & Sutton Report)